

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

วิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “แนวทางการพัฒนาเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับผู้ต้องขังรายสำคัญในแดนความมั่นคงสูงของประเทศไทย” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อแสวงหาข้อมูลและความรู้ โดยวิธีการศึกษาดังต่อไปนี้

1. การศึกษา ผู้ศึกษาใช้วิธีการศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี หนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดและประกอบกรวิเคราะห์ของงานวิจัย

2. การวิจัยภาคสนาม (Survey Research) ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับผู้ต้องขังรายสำคัญในแดนความมั่นคงสูงของเรือนจำทัณฑสถาน 14 แห่ง และการสัมภาษณ์ผู้บังคับแดน

กลุ่มประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ

1. เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับผู้ต้องขังรายสำคัญในแดนความมั่นคงสูงของเรือนจำและทัณฑสถาน 14 แห่ง ซึ่งจะทำการศึกษาเจ้าหน้าที่ทั้งหมดในแดนความมั่นคงสูงจำนวน 141 คน ได้แก่

1. ทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง	จำนวน	24 คน
2. เรือนจำกลางคลองไผ่	จำนวน	14 คน
3. เรือนจำกลางพิษณุโลก	จำนวน	10 คน
4. เรือนจำกลางบางขวาง	จำนวน	11 คน
5. เรือนจำกลางคลองเปรม	จำนวน	10 คน
6. เรือนจำกลางเชียงใหม่	จำนวน	5 คน
7. เรือนจำกลางเชียงราย	จำนวน	9 คน
8. เรือนจำกลางราชบุรี	จำนวน	6 คน

9. เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช	จำนวน	10 คน
10. เรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา	จำนวน	7 คน
11. เรือนจำกลางสมุทรปราการ	จำนวน	9 คน
12. เรือนจำพิเศษธนบุรี	จำนวน	7 คน
13. เรือนจำกลางเขาบิน	จำนวน	9 คน
14. เรือนจำกลางสงขลา	จำนวน	10 คน

** (ข้อมูลเดือนกุมภาพันธ์ 2551)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) และการสัมภาษณ์ผู้บังคับแดนความมั่นคงสูงของเรือนจำและทัณฑสถาน ดังนี้

1. แบบสอบถาม ซึ่งจัดทำขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องโดยแบบสอบถามสามารถแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา การศึกษา สถานภาพสมรส ระดับของตำแหน่ง รายได้ ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในเรือนจำ การผ่านหลักสูตรการฝึกอบรม หน้าที่ความรับผิดชอบในปัจจุบัน

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับผู้ต้องขังรายสำคัญในแดนความมั่นคงสูง

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาเจ้าหน้าที่

2. การสัมภาษณ์ผู้บังคับแดนความมั่นคงสูงของเรือนจำทัณฑสถาน จำนวน 5 คน ได้แก่

- ผู้บังคับแดนของเรือนจำทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง
- ผู้บังคับแดนของเรือนจำกลางบางขวาง
- ผู้บังคับแดนของเรือนจำพิเศษธนบุรี
- ผู้บังคับแดนของเรือนจำกลางคลองไผ่
- ผู้บังคับแดนของเรือนจำกลางเขาบิน

สาเหตุที่เลือกสัมภาษณ์ผู้บังคับแดน 5 แห่ง เพราะว่าได้ดำเนินการจัดตั้งแดนความมั่นคงสูงเป็นระบบและสมบูรณ์แล้ว

แบบสัมภาษณ์ผู้บังคับแดนแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล อายุ การศึกษา ตำแหน่ง
หน่วยงาน

ส่วนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์ ด้านการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน
เกี่ยวกับผู้ต้องขังรายสำคัญในแดนความมั่นคงสูง

การสร้างและทดสอบเครื่องมือ

1. การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไป
เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อทำการตรวจสอบและแก้ไขให้มีความถูกต้องเที่ยง
ตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

2. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไป
ทดสอบ (Pre test) กับกลุ่มประชากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในเรือนจำกลางบางขวาง ซึ่งเป็นเรือนจำความ
มั่นคงสูง จำนวน 30 ราย เพื่อหาความเชื่อมั่นรวม ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.853

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาดำเนินการ ดังนี้

1. สัมภาษณ์ชื่อเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ภายในแดนความมั่นคงสูงจากเรือนจำ/
ทัณฑสถาน 14 แห่ง

2. ติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของเรือนจำ/ทัณฑสถาน ให้ทำหน้าที่ผู้ช่วยนักวิจัย
เพื่อรับแบบสอบถามและส่งให้กับเจ้าหน้าที่ประจำแดนความมั่นคงสูง ตรวจสอบการตอบ
แบบสอบถามให้ครบถ้วนและส่งคืนให้ผู้ศึกษา

3. ส่งแบบสอบถามไปยังเรือนจำ/ทัณฑสถานที่มีประชากรเป้าหมายรวม 141 ฉบับ

4. การสัมภาษณ์ผู้บังคับแดนความมั่นคงสูง 5 แห่ง ผู้ศึกษาได้โทรศัพท์นัดหมายเพื่อ
กำหนดวันและสถานที่ในการสัมภาษณ์

5. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ไปทำการวิเคราะห์ประมวลผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้ศึกษาได้ตรวจสอบแบบสอบถามทุกฉบับ เพื่อความสมบูรณ์ถูกต้องแม่นยำและความเป็นเอกภาพของข้อมูล
2. การนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาลงรหัสในกระดาษบันทึกรหัส (Coding Sheet)
3. การประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS

จากการนำเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาที่กำหนดแบบสอบถามเป็น 3 ส่วน ผู้ศึกษาสามารถนำมาวิเคราะห์โดยใช้หลักเกณฑ์ดังนี้

(1) แบบของมาตรวัด

แบบสอบถามนี้ในตอนต้นที่ 2 ผู้ศึกษาใช้มาตรวัดแบบ Likert Scale โดยมีระดับการวัด 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

(2) การให้คะแนนระดับการวัด

ข้อความเชิงบวก กำหนดค่าคะแนนดังนี้

ความคิดเห็น	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วย	4
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

ข้อความเชิงลบ กำหนดค่าคะแนนดังนี้

ความคิดเห็น	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
เห็นด้วย	2
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5

จัดความคิดเห็นเกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับผู้ต้องขังรายสำคัญ แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย เพื่อจัดลำดับความคิดเห็นแนวทางการพัฒนา แปลความ

หมายในการประมาณค่าคะแนนเฉลี่ยของแต่ละด้านว่าอยู่ในระดับใดโดยใช้หลักเกณฑ์การหาค่าพิสัย

$$\frac{\text{ค่าสูงสุด-ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนอันตรภาคชั้น}} = \text{พิสัย}$$

$$\frac{5-1}{5} = 0.80$$

การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยใช้เกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.80	มีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.81-2.60	มีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.61-3.40	มีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.41-4.20	มีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.21-5.00	มีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อนำแบบสอบถามมาจัดระเบียบข้อมูลแล้วคำตอบแล้ว นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ เพื่อนำมาอภิปรายผลการศึกษา สถิติที่ใช้มีดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) โดยใช้ค่า ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Means) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประชากร

2. สถิติเชิงวิเคราะห์ (Analytical statistics) ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ใช้สถิติวิเคราะห์การผันแปรทางเดียว (Oneway analysis of variance) โดยกำหนดให้มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

การนำเสนอผลการศึกษา

เสนอผลการศึกษาในลักษณะการพรรณนาประกอบตาราง สำหรับผลการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มประชากร แต่ผลการศึกษาความต้องการพัฒนาเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับผู้ต้องขังรายสำคัญในแดนความมั่นคงสูงของประเทศไทย ใช้การพรรณนาโดยแบ่งออกเป็น 5 บท ดังนี้

บทที่ 1 บทนำเกี่ยวกับที่มาและความสำคัญของปัญหา มूलเหตุจูงใจ และวัตถุประสงค์
ในการศึกษา

บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษาวิจัย

บทที่ 4 ผลการศึกษาและอภิปรายผลการศึกษา

บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ